

Styrelsens regler för ägarfrågor

Utgångspunkter

AMF förvaltar tillgångar åt nära 4 miljoner sparare och är en av de största ägarna på Stockholmsbörsen. Med detta kommer ett stort ansvar och ställer höga krav på utövandet av AMFs ägarroll. AMF ska uppträda på ett sätt som inger förtroende hos sina kunder och som visar att AMF försvarar deras intressen. AMF ägs till lika delar av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen. Företaget drivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att hela AMFs vinst tillfaller spararna.

Dessa regler innefattar AMFs grundläggande värderingar i bolagsstyrningsfrågor och gäller AMFs ägarroll framför allt avseende ägarrelationen med svenska aktiemarknadsbolag. Eventuellt engagemang i utländska innehav sker selektivt och beslutas från fall till fall.

AMFs inställning är att varje bolag är unikt. Storlek, verksamhetsomfattning och branschförutsättningar kan skilja sig väsentligt bolag emellan. En allmän policy kan därför aldrig täcka in alla situationer som kan tänkas uppstå eller gälla för alla olika bolag. En individuell prövning med policyn som utgångspunkt krävs alltid. AMFs ägarpolicy syftar till att klargöra AMFs syn i ägarfrågor som kommer av regelverket och praxis, samt förklara hur AMF agerar för att uppnå AMFs mål.

Syftet med ägarutövning

Målet för AMFs kapitalförvaltning är att skapa en uthållig real avkastning inom de begränsningar som lag och Styrelsens regler för riskhantering sätter. Syftet med utövande av ägarrollen är således att långsiktigt söka maximera avkastningen på placeringarna.

AMF, med sin inriktning på publika bolag, vill bidra till att upprätthålla en attraktiv och konkurrenskraftig marknadsplats med välskötta bolag som åtnjuter allmänhetens förtroende. AMF vill genom sin ägarutövning även bidra till detta.

Ramverk

Regelverket utgörs främst av Aktiebolagslagen, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) samt noteringsavtalet med Stockholmsbörsen och annan tillämplig lagstiftning. Dessa utgör basen för hur bolag styrs, stipulerar ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och ledning. AMF är positivt inställt till införandet av Koden och kommer att aktivt delta i arbetet med att kontinuerligt utveckla den. AMF anser att principen att Koden efterlevs utifrån principen följ eller förklara är bra och ger möjlighet till den individuella prövning som AMF anser nödvändig.

AMFs ståndpunkter i vissa ägarfrågor

Förutom de områden som anges av regelverket har en ägare alltid möjlighet att ta ställning till frågor som har en väsentlig betydelse för eller inverkan på ett företag där man är ägare. Det kan gälla utdelningspolitik, företagsförvärv, nyemissioner eller en stor strategisk förändring.

Årsstämman

Då årsstämman är ett bolags högsta beslutande organ anser AMF att beslutsunderlagen inför stämman måste hålla en hög kvalitet och komma ägarna till del i så god tid att det finns tid att komma med synpunkter och revidera ett förslag. AMF anser att deltagande på årsstämmor där AMF är ägare är viktigt. Av praktiska skäl är grundregeln att AMF deltar i årsstämmor där AMF äger mer än en (1) procent av rösterna av bolaget. AMF anser att en bolagsstämma kan organiseras så att aktieägare kan rösta utan att fysiskt närvara i stämmolokalen.

Valberedning

AMF stödjer att bolagsstämman beslutar om förfarandet för valberedningens sammansättning och vilka arbetsuppgifter som åläggs valberedningen. AMF anser att de största aktieägarna bör vara representerade i valberedningen, men valberedningen bör också hålla kontakt med en vidare krets av aktieägare. AMF anser att den svenska modellen, med en övervägande del ägare i valberedningen är bra. Om man ansvarar för tillsättningen av styrelsen är det naturligt att man har ett bestämmande inflytande över processen att nominera ledamöter till styrelsen. AMF anser att styrelsens ordförande bör vara medlem av valberedningen.

AMF anser att tillsättningen av rätt styrelse är en av de enskilt viktigaste uppgifterna som åvilar en ägare. Generellt arbetar AMF i valberedningar antingen för att innehavet i sig är av stor betydelse för förvaltningsresultatet, eller när AMF på grund av investeringen blir betydelsefulla ägare för det enskilda bolaget. I

vissa fall avstås från valberedningsarbete, till exempel om det har skett marginella förändringar i ägarbildningen och AMF vill främja kontinuitet i arbetet eller av rent placeringstaktiska skäl.

När AMF deltar i en valberedning finns en genomarbetad syn på det aktuella bolaget framtaget av analys- och aktieavdelningen. De som representerar AMF har erfarenhet av styrelsearbete, har haft ledande positioner på företag och/eller arbetat länge med det aktuella bolaget som analytiker eller förvaltare. På detta sätt söker AMF garantera ett professionellt deltagande i valberedningsarbetet.

AMF anser att som huvudregel ska insiderinformation inte delges i valberedningsarbetet. I det fall det är nödvändigt får en individuell prövning ske. Anställda inom AMF ska i normalfallet inte föreslås till eller inneha styrelseuppdrag i aktiemarknadsbolag, vars aktier ingår eller kan komma att ingå i bolagets portfölj.

Styrelse och revisorer

AMF anser att en styrelse inte bör vara för stor, sex till åtta personer är i normalfallet tillräckligt. Styrelseuppdrag har de senare åren inneburit alltmer arbete. AMF anser därför att det är viktigt att valberedning kontrollerar att ledamöter kan ägna tillräckligt med tid och intresse åt uppdraget. AMF eftersträvar en jämn könsfördelning vid tillsättning av nya ledamöter. AMF anser att företagets verkställande direktör inte bör vara styrelseledamot. En avgående verkställande direktör bör inte väljas till styrelseordförande.

AMF stödjer regeln i Koden att revisorsval ska hanteras av valberedningen då revisorns uppgift också omfattar en granskning av styrelsens arbete. Samtidigt är det nödvändigt och lämpligt att bolagets revisionsutskott hanterar själva upphandlingsprocessen men att utskottet står i nära kontakt med valberedningen.

Etik och miljö

Hänsyn till etik och miljö är en förutsättning för att ett bolag ska kunna drivas i enlighet med ägarnas och bolagets långsiktiga intressen. AMF vill främst säkerställa att styrelse och ledning identifierar och proaktivt hanterar etiska och miljöfrågor i bolagen, då detta långsiktigt leder till att bolagets attraktionskraft ökar. AMFs investeringar styrs av placeringsriktlinjer som beslutas av AMFs styrelse. I dessa anges att AMF försvarar principerna i FNs Global Compact¹, OECDs riktlinjer för multinationella företag², Ottawa-konventionen³ samt UN PRI⁴ och bör avstå från investeringar i bolag som förknippas med brott mot dessa principer. AMF ska alltid göra en individuell prövning av varje bolag om det uppstår tveksamheter. En helhetsbedömning måste göras där hänsyn också måste tas till AMFs ansvar för spararnas intressen. I första hand söker AMF alltid en dialog med styrelse och ledning för att utreda vad som har hänt och vad företaget gör för att komma tillrätta med eventuella problem. Att sälja innehav är en sista utväg.

Kapitalstruktur

Ledning och styrelse är ansvariga för att bolaget har en effektiv hantering av sitt kapital. AMF anser att bolagets kapital ska investeras utifrån målsättningen att långsiktigt maximera avkastningen i bolaget. I enlighet med detta bör en stabil utdelningstillväxt eftersträvas. I det fall bolaget föreslår att genomföra en större utskiftning av kapital, bör denna i första hand ske som en inlösen och i andra hand som en engångsutdelning.

Nyemissioner bör i första hand genomföras som kontantemissioner med företräde för bolagets befintliga ägare. Endast i speciella situationer kan det vara befogat att avvika från befintliga aktieägares företrädesrätt (riktade emissioner) och styrelsen måste därför utförligt motivera ett sådant förslag till bolagsstämman.

Bemyndiganden till styrelsen att besluta om riktade emissioner ska vara utförligt motiverade avseende i vilka situationer och under vilka villkor styrelsen får utnyttja fullmakten och bör endast i undantagsfall omfatta riktade kontantemissioner.

¹ Innefattar principer kring mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och korruption riktade till företag. Principen baseras på FNs deklaration om mänskliga rättigheter, ILOs grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen samt FNs konvention mot korruption.

² OECDs riktlinjer för multinationella företag är gemensamma rekommendationer till företag från 40 regeringar. Rekommendationerna är delvis överlappande med FNs Global Compact, men inkluderar även aspekter på hur företagen bör hantera informationsgivning, konsumentintressen, vetenskap och teknik, konkurrens och beskattning.

³ Konventionen totalförbjuder användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor). Den innehåller också bestämmelser om förstöring av truppminor, minröjning och bistånd till minorernas offer.

⁴ AMF är så kallad undertecknare av UNPRI vilket innebär att AMF stödjer FN:s fastlagda principer kring socialt ansvarsfulla investeringar

Ersättningsfrågor

Styrelsearvodering

AMF anser att styrelsearvodenas nivå ska vara marknadsmässig och beakta de särskilda kraven på ledamöternas engagemang. Styrelsearvoden bör inte kompletteras med konsultarvoden. AMF anser att styrelseledamöterna bör visa sådant intresse i bolaget att de äger aktier i detta, dock med beaktande av ledamotens privatekonomiska situation.

Då styrelsen har en viktig roll att konstruera, besluta om och övervaka effekterna av incitamentsprogram för anställda i företaget, får styrelseledamöterna inte försättas i en intressekonflikt och ska därför inte ingå i samma incitamentsprogram som de i företaget anställda. Incitamentsprogram till styrelseledamöter ska utges ytterst restriktivt och i fall där detta övervägs aldrig beredas av vare sig styrelse eller ledning.

Verkställande ledning

AMF anser att ersättningen ska vara marknadsmässig, bör ha formen av en totalkostnadsram och vara ett led i en långsiktig ersättningsstrategi. I kostnadsramen ska även pensionspremier ingå. Pensionsersättning bör vara premiebaserad. Inga ersättningar bör utbetalas efter avslutad anställning. Avgångsvederlag ska inte utbetalas vid egen uppsägning. Företagets samtliga kostnader för pensionering ska bäras och redovisas under personens aktiva tid. Detta gäller även pensionering via företagsanknuten pensionsstiftelse.

Principerna för och konstruktionen av ledningens ersättning ska redovisas öppet. Även villkoren för tilldelning av rörliga komponenter ska redovisas – dock icke i sådan detalj att affärshemligheter avslöjas.

Aktierelaterade incitamentsprogram

Aktierelaterade incitamentsprogram ska beslutas på bolagsstämma även om detta inte följer av formella krav. Inför beslut om införande av aktierelaterade incitamentsprogram ska en utförlig information ges till aktieägarna i så god tid att det går att omarbete förslaget utifrån ägarnas synpunkter.

En öppen och tydlig redovisning av programmet ska ske. AMF stödjer de riktlinjer för information kring aktierelaterade incitamentsprogram som de institutionella ägarna tog fram 2001.

Vid utformningen av aktierelaterade incitamentsprogram bör följande beaktas:

- Att de ska utformas utifrån en långsiktig ersättningsstrategi.
- Att utfallet ska kopplas till en tydlig och mätbar prestation, t ex koncernövergripande försäljnings-, resultat- och/eller marginalmål, krav på fortsatt anställning för att få ta del av utfallet, det egna företagets aktiekursutveckling relativt utvecklingen för ett branschgenomsnitt etc.
- Att löptiden inte är för kort, minst tre år.
- Att programmet innebär att deltagarna bär en ekonomisk risk, exempelvis genom egen investering.
- Att kostnaden för programmet är rimlig och i paritet med branschen.
- Att kostnaderna (inklusive eventuella sociala kostnader) och de antaganden som ligger till grund för kostnadsberäkningen redovisas tydligt, både vid programmets utfärdande samt känslighetsanalys utifrån rimliga scenario på eventuella framtida kostnader.
- Att totalkostnaden för programmet med rimlig säkerhet kan uppskattas.
- Att styrelsen bör motivera på vilket sätt programmet bedöms leda till ökad avkastning för aktieägarna.
- Att styrelsen gör en långsiktig bedömning av värdet av programmet och hur detta förhåller sig till andra ersättningskomponenter.

Ersättning från rörlig lön och/eller aktierelaterade incitamentsprogram bör inte vara pensionsgrundande såvida inte kollektivavtal stipulerar annat. I det senare fallet ska styrelsen i utformningen av programmet särskilt beakta effekten av de ökade kostnaderna på grund av att det är pensionsgrundande och öppet redovisa dessa.

AMFs arbetssätt

AMF utövar sitt ägarinflytande i första hand genom en dialog med berörda bolag. Genom denna kan AMF stötta företagen och i förekommande fall agera för att få fram våra synpunkter på förändring. Ett antal faktorer bidrar till att AMF kan agera framgångsrikt på detta sätt. AMF sköter nästan uteslutande all förvaltning internt. AMF bedriver också en långsiktig förvaltning med en relativt koncentrerad portföljstruktur. Den fokuserade modellen medför större förståelse för innehaven vilket ökar avkastningspotentialen, samtidigt som den bidrar till att hålla förvaltningskostnaderna låga. Den innebär också att vi ofta får ett relativt stort ägande i de företag vi investerar i, vilket ökar möjligheten till genomslag. AMF har därför goda förutsättningar att utöva ett aktivt och professionellt ägarskap baserat på en egen analys.

Inför bolagsstämmor och vissa större förändringar i börsnoterade bolag har vid ett flertal tillfällen under senare år samråd skett mellan det aktuella bolagets större institutionella ägare. Samrådet har gällt informationsutbyte i beslutsärenden och strävan att hitta gemensamma förslag som kan främja kvalitet i bolagsstyrning i enskilda bolag. Samverkan med andra ägare ska även i fortsättningen utnyttjas om det bedöms öka möjligheterna att uppnå önskade resultat.

Denna ägarpolicy ska hållas tillgänglig för allmänheten.

Beslutad av AMFs styrelse den 2011-12-06